

ROCZNIK TOMISTYCZNY
1 (2012)

ROCZNIK TOMISTYCZNY
1 (2012)

ΘΩΜΙΣΜΟΣ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ANNARIUS THOMISTICUS
THOMISTIC YEARBOOK
THOMISTISCHE JAHRBUCH
ANNUAIRE THOMISTIQUE
ANNUARIO TOMISTICO
TOMISTICKÁ ROČENKA

ROCZNIK TOMISTYCZNY

1 (2012)

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne
WARSZAWA

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL BOARD:

Michał Zembrzuski (sekretarz / sekretary), Maciej Słęcki, Magdalena Płotka, Dawid Lipski, Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk (redaktor naczelny / editor-in-chief)

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC COUNCIL: Stanisław Wielgus, Tomasz Stępień, Antoni B. Stępień, Sławomir Sobczak, Arkady Rzegocki, Andrzej Maryniarczyk, Marcin Karas, Tadeusz Klimski, Krzysztof Kalka, Marie-Dominique Goutierre, Mieczysław Gogacz, Wojciech Falkowski, Mehmet Zeki Aydin, Artur Andrzejuk, Anton Adam.

RECENZENCI / REVIEWERS

Antoni B. Stępień
Marie-Dominique Goutierre
Andrej Slodička

REDAKCJA JĘZYKOWA / LANGUAGE EDITORS

Magdalena Płotka (łacina, angielski), Maciej Igielski (polski), Monika Slodičková (słowacki), Michał Zembrzuski (łacina)

PROJEKT OKŁADKI

Mieczysław Knut

OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD I ŁAMANIE

Maciej Głowacki

ISSN 2300-1976

© Artur Andrzejuk / Naukowe Towarzystwo Tomistyczne (wydawca / editor)

Warszawa 2012

Rocznik Tomistyczny ukazuje się dzięki pomocy Jacka Sińskiego

Redakcja Rocznika Tomistycznego

ul. Klonowa 2/2

05-806 Komorów

POLSKA

Druk i dystrybucja:

WYDAWNICTWO
von Borowiecky

Spis treści

Od Redakcji.....	9
Artur Andrzejuk	
Czym jest tomizm?	11
Mieczysław Gogacz	
Metafizyka św. Tomasza (specyfika głównych zagadnień).....	19

Rozprawy i artykuły

Paul J. Cornish	
A Case against State Sovereignty from the Natural Law Tradition	33
Anton Adam	
Milost' v teológii Wincenta Granata v kontexte filozofie Tomáša Akvinského	49
Michał Zembrzuski	
Intelekt bierny a intelekt możnościowy w ujęciu św. Tomasza z Akwinu	65
Izabella Andrzejuk	
Komplementarność mądrości i roztropności w ludzkim postępowaniu. Ujęcie św. Tomasza z Akwinu	85
Dorota Zapisek	
Miejsce woli w zagadnieniu ludzkiego działania w ujęciu św. Tomasza z Akwinu	109
Artur Andrzejuk	
Swoistość sfery afektywnej w ujęciu Tomasza z Akwinu	123
Anna Kazimierczak-Kucharska	
Naturalne poznawanie aniołów konsekwencją ich ontycznej struktury – zarys ujęcia Tomasza z Akwinu	149
Magdalena Płotka	
Praktycystyczna koncepcja filozofii człowieka jako podstawa rozumienia prawa naturalnego (na przykładzie ujęcia Pawła z Worczyna)	161
Andrzej Marek Nowik	
Metodologia historii filozofii w ujęciu wybranych tomistów	173
Adam Górniak	
Koncepcja transcendentaliów a teoria teologii według Tomasza z Akwinu	183

Edycje

Paulina Brodzik, Michał Poręcki, Jurata Serafińska, Hanna Szczęśniak, Anna Tustanowska, Magdalena Płotka	
Edycja fragmentu komentarza do <i>Etyki nikomachejskiej</i> (BJ 741) Pawła z Worczyna	203

Paulus de Worczyn	
Quaestiones in libros <i>Ethicae nicomacheae</i> Aristotelis (BJ 741, f. 52v-54r)	207

Tłumaczenia

Étienne Gilson	
Badania historyczne i przyszłość scholastyki (tłum. Michał Zembrzuski).....	219
Kinga Górka	
Problematyka cielesności demonów w <i>De malo</i> (q. 16, a. 1) św. Tomasza z Akwinu	227
Tomasz z Akwinu	
Kwestie dyskutowane o złu (<i>Quaestiones disputatae de malo</i>, q. 16, a. 1)	229
Michał Zembrzuski	
Analiza problematyki filozoficznej zawartej w <i>Kwodlibecie</i> Tomasza z Akwinu: „Czy anioł jest substancjalnie złożony z istoty i istnienia?”	249
Tomasz z Akwinu	
<i>Kwodlibet</i> (<i>Quaestiones quodlibetales</i>, II, q. 2, a. 1)	255

Sprawozdania i recenzje

Michał Zembrzuski	
Recenzja: M. Mróz, <i>Tajemnica ludzkiej nieprawości. Aktualność nauki św. Tomasza z Akwinu o złu moralnym i wadach głównych</i>, Toruń 2010, Wydawnictwo Naukowe UMK, ss. 627	261
Dawid Lipski	
Tomizm na IX Polskim Zjeździe Filozoficznym	267
Magdalena Płotka, Michał Zembrzuski	
Sprawozdanie z Konferencji Naukowej: „Jak uprawiać i pisać historię filozofii; jak jej nauczać?”	271
Izabella Andrzejuk	
Sprawozdanie z uroczystego wręczenia Nagród imienia Profesora Mieczysława Gogacza	277
Nota o Autorach	283

Table of contents

Editorial	9
Artur Andrzejuk	
What is the Thomism?	11
Mieczysław Gogacz	
Metaphysics of Saint Thomas (the specificity of the main problems)	19

Dissertations and articles

Paul J. Cornish	
A case against state sovereignty from the natural law tradition	33
Anton Adam	
Grace in Vincent Granat's theology in the context of the philosophy of St. Thomas Aquinas	49
Michał Zembrzuski	
Passive intellect and potential intellect according to St. Thomas Aquinas	65
Izabella Andrzejuk	
The complementarity of wisdom and prudence in human action. Thomas's Aquinas account	85
Dorota Zapisek	
A place of will in the problem of human action in Thomas's Aquinas view	109
Artur Andrzejuk	
Specific character of the sphere of affection in Thomas's Aquinas account	123
Anna Kazimierczak-Kucharska	
Angel natural cognition as a consequence of their ontological structure – Thomas's Aquinas account	149
Magdalena Płotka.	
Practacist concept of philosophical anthropology of Paul of Worczin as a foundation of natural law theory	161
Andrzej Marek Nowik	
Thomistic account of methodology of history of philosophy	173
Adam Górniak	
The concept of transcendentals and the theory of theology by Thomas Aquinas	183

Editions

Paulina Brodzik, Michał Poręcki, Jurata Serafińska, Hanna Szczęśniak, Anna Tustanowska, Magdalena Płotka	
The edition of the fragment of the commentary on Paul's of Worczin <i>Nicomachean Ethics</i> (BJ 741)	203

Paulus de Worczyn	
<i>Quaestiones in libros Ethicae nicomacheae</i> Aristotelis (BJ 741), f. 52v-54r.....	207

Translations

Étienne Gilson	
Historical research and the future of scholasticism.....	219
Kinga Górka	
The issue of devils corporality in <i>De malo</i> (q. 16, a. 1) St. Thomas Aquinas.....	227
Thomas Aquinas	
<i>On Evil (Quaestiones disputatae de malo, q. 16, a. 1).....</i>	<i>229</i>
Michał Zembrzuski	
Analysis of the philosophical issues contained in Thomas Aquinas <i>Quaestiones quodlibetales</i>. Is an angel substantially composed of essence and existence?.....	249
Thomas Aquinas	
<i>Quodlibetale (Quaestiones quodlibetales, II, q. 2, a. 1).....</i>	<i>255</i>

Reports and reviews

Michał Zembrzuski	
Recenzja: M. Mróz, <i>Tajemnica ludzkiej nieprawości. Aktualność nauki św. Tomasza z Akwinu o złu moralnym i wadach głównych (The Mystery of Human Iniquity. The Topicality of St. Thomas Aquinas's Teachings on Moral Evil and Capital Vices)</i>, Toruń 2010, Wydawnictwo Naukowe UMK, pp. 627.....	261
Dawid Lipski	
Thomism at the 9th Polish Congress of Philosophy.....	267
Magdalena Płotka, Michał Zembrzuski	
Report on the conference "How to do the history of philosophy? How to teach it?".....	271
Izabella Andrzejuk	
The report of the ceremony of Professor Mieczysław Gogacz award.....	277
Note about authors.....	283

Od Redakcji

„Rocznik Tomistyczny”, którego ukazywanie się tym pierwszym numerem chcemy zainaugurować, pragnie – zgodnie ze swoją nazwą – być miejscem ogłaszania studiów tomistycznych, forum dyskusji naukowych, platformą popularyzacji spuścizny tak filozoficznej jak i teologicznej św. Tomasza z Akwinu.

„Rocznik” jest wydawany przez środowisko tomistów warszawskich, które tworzył i któremu patronuje profesor Mieczysław Gogacz. On też wyznaczył określone ramy uprawiania tomizmu: chodzi o tomizm wynikający z myśli Tomasza z Akwinu jako istotny nurt filozofii współczesnej, charakteryzujący się konsekwentnym ujmowaniem wszelkich zagadnień filozoficznych najpierw od strony esse (istnienia) bytu, a dopiero w następnej kolejności podejmujący problematykę istoty, własności, relacji.

Nasz „Rocznik Tomistyczny” nie jest jednak zamknięty na inne środowiska tomistyczne. Wszelkie teksty tomistyczne będziemy chętnie publikować. Pragniemy raczej łączyć wysiłki tomistów niż je rozpraszać. Czasopismo wychodzi zarówno w wersji internetowej pod adresem: www.tomizm.pl oraz w wersji „papierowej” posiadającej własny ISSN. Wersje te są identyczne, aczkolwiek wymieniona strona internetowa zawiera oprócz „Rocznika” także inne materiały; ułatwia ponadto kontakt z czytelnikami dzięki wbudowanemu narzędziu poczty elektronicznej. Pełny dostęp do tekstów w wersji elektronicznej danego numeru możliwy będzie po ukazaniu się w druku numeru następnego.

Zachęcamy więc do lektury „Rocznika Tomistycznego”, do własnych studiów tomistycznych i do dzielenia się także owocami tych studiów z innymi. Św. Tomasz zapewnia: *Inter omnia vero hominum studia sapientiae studium est perfectius, sublimius, utilius et iucundius.*

Życzymy wszystkim tej *iucunditas!*

Artur Andrzejuk
Redaktor Naczelny

